

هر تلاشی برای وادار کردن ایران به پذیرش توافقی ناعادلانه، محکوم به شکست است

23 اسفند 1403

نماینده ایران در سازمان ملل نشست غیرعلنی شورای امنیت را به منزله مداخله‌ای غیرموجه در روند تعامل سازنده و جاری میان ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دانست و گفت: این اقدام تنها یک هدف دارد؛ تداوم سیاست شکست‌خورده و غیرقانونی فشار حداکثری علیه جمهوری اسلامی ایران که باز هم شکست می‌خورد.

امیر سعید ایروانی سفیر و نماینده دائم جمهوری اسلامی ایران نزد سازمان ملل متحد در نشست غیرعلنی شورای امنیت با موضوع «عدم اشاعه» از آقای خالد خیاری، معاون دبیرکل، به‌خاطر گزارش ایشان قدردانی کرد و گفت: در آغاز، به‌طور قاطع به این نشست تحریک‌آمیز و غیرموجه اعتراض می‌کنیم. این نشست یک گفتگوی مشروع در خصوص عدم اشاعه نیست، بلکه اقدامی آشکارا سیاسی و سوءاستفاده از شورای امنیت برای پیشبرد دستورکارهای خاص و محدود است. چنین اقداماتی رویه و سابقه‌ای خطرناک ایجاد کرده و اعتبار شورای امنیت را تضعیف می‌کند.

وی ادامه داد: مسائل مطرح‌شده در این نشست، کاملاً فنی بوده و صرفاً در حوزه صلاحیت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار دارد. این موضوعات تنها هفته گذشته در نشست شورای حکام آژانس در وین مورد بررسی قرار گرفته است. بنابراین، هیچ مبنای مشروعی برای ورود شورای امنیت به این موضوع وجود ندارد.

ایروانی تأکید کرد: ما این نشست را به‌منزله مداخله‌ای غیرموجه در روند تعامل سازنده و جاری میان ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تلقی می‌کنیم. این اقدام تنها یک هدف دارد؛ تداوم سیاست شکست‌خورده و غیرقانونی فشار حداکثری علیه جمهوری اسلامی ایران. ما از آن دسته از اعضای شورای امنیت که به رویکردی اصولی و بی‌طرفانه مبتنی بر واقعیات پایبند هستند، هرگونه تلاش برای بهره‌برداری سیاسی از این نهاد را رد می‌کنند، با مداخله در کار آژانس مخالفت می‌ورزند، و دیپلماسی را به‌عنوان تنها مسیر قابل اتکا برای پیشبرد امور به رسمیت می‌شناسند، قدردانی می‌کنیم.

نماینده ایران در سازمان ملل ادامه داد: جمهوری اسلامی ایران قاطعانه ادعاهای بی‌اساس مطرح‌شده از سوی ایالات متحده، بریتانیا و فرانسه را رد می‌کند. این کشورها به‌راحتی این واقعیت را نادیده گرفته‌اند که خود، مسئول وضعیت کنونی هستند. این ایالات متحده بود که در سال ۲۰۱۸، به‌طور یکجانبه از برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) خارج شد و مستقیماً قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت را نقض کرد. این ایالات متحده بود که تحریم‌های غیرقانونی را مجدداً اعمال کرد، حقوق بین‌الملل را زیر پا گذاشت و مردم ایران را مجازات کرد. و این بریتانیا، فرانسه و آلمان، طرف‌های اروپایی برجام بودند که به‌جای پایبندی به تعهدات خود، تصمیم گرفتند با عدم اجرای تعهداتشان، واشنگتن را راضی نگاه دارند. این

موارد واقعیت‌هایی هستند که نمی‌توان آن‌ها را نادیده گرفت.

وی گفت: بیایید حافظه خود را دوباره مرور کنیم؛ در ماه می ۲۰۱۸، ایالات متحده نه تنها از یک توافق الزام‌آور حقوقی که مورد تأیید این شورا بود خارج شد، بلکه با امتناع از اجرای قطعنامه ۲۲۳۱، ماده ۲۵ منشور ملل متحد را نیز نقض کرد. سپس، کارزار وقیحانه اجبار و فشار را آغاز کرد و دیگر کشورها را تحت فشار قرار داد تا آن‌ها نیز این قطعنامه را نقض کنند. حتی بدتر از آن، برخی کشورهای اروپایی، به جای ایستادگی در برابر این فشار غیرقانونی، در ابتدا با اجرای غیرمستقیم تحریم‌های آمریکا و سپس با تمدید یکجانبه محدودیت‌هایی که به موجب مفاد حقوقی، در اکتبر ۲۰۲۳ می‌بایست منقضی می‌شدند، در این روند مشارکت کردند. بریتانیا حتی پا را فراتر گذاشته و تحریم‌های غیرقانونی اتحادیه اروپا را در قوانین داخلی خود گنجانده است. این اقدامات، نقض آشکار تعهدات بین‌المللی و اصول دیپلماسی مبتنی بر حسن نیت است.

ایروانی با بیان اینکه در مقابل، جمهوری اسلامی ایران بیش از یک سال پس از خروج آمریکا، خویشتن‌داری راهبردی به خرج داد، تأکید کرد: ما به‌طور کامل به تعهدات خود ذیل برجام، از جمله اجرای پروتکل الحاقی و کد اصلاحی ۳.۱ پایبند بودیم و تمامی مسیرهای دیپلماتیک را برای حل بحرانی که ناشی از یکجانبه‌گرایی غربی بود، مورد بررسی قرار دادیم. حتی پس از خروج واشنگتن، ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به صورت حسن‌نیت‌آمیز همکاری کرد. تنها زمانی که تمامی مسیرهای دیپلماتیک به بن‌بست رسید، ما در چارچوب حقوق مندرج در بند ۲۶ برجام، واکنشی مرحله‌ای و کاملاً برگشت‌پذیر اتخاذ کردیم.

نماینده ایران در سازمان ملل تأکید کرد: ایران هرگز برجام را نقض نکرده است. کسانی که از انجام تعهدات خود چشم‌پوشی کرده‌اند—در رأس آن‌ها ایالات متحده—مسئولیت کامل وضعیت کنونی را بر عهده دارند. با این حال، امروز شاهد تلاش برای بازآفرینی همان راهبرد شکست‌خورده‌ای هستیم که در سال ۲۰۲۰، ایالات متحده کوشید از این شورا برای مقاصد یکجانبه خود سوءاستفاده کند. آن تلاش در آن زمان شکست خورد و امروز نیز شکست خواهد خورد. تکرار یک راهبرد شکست‌خورده، نتیجه‌ای متفاوت در پی نخواهد داشت.

این دیپلمات ایرانی تصریح کرد: فعالیت‌های هسته‌ای ایران کاملاً صلح‌آمیز است. ما برجام را نقض نکرده‌ایم. ما پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای را زیر پا نگذاشته‌ایم. ما از تعهدات پادمانی خود تخطی نکرده‌ایم. کسانی که ادعای خلاف این را مطرح می‌کنند، واقعیت را تحریف می‌کنند تا روایت‌های سیاسی خود را پیش ببرند.

بیایید چارچوب حقوقی را به روشنی بیان کنیم: پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای هیچ محدودیتی بر سطح غنی‌سازی اورانیوم ایران اعمال نمی‌کند. این یک واقعیت مسلم و غیرقابل انکار است. تنها محدودیت‌های موجود در این زمینه، صرفاً در چارچوب برجام تعریف شده بود؛ توافقی که ایالات متحده حامدانه آن را تضعیف و تخریب کرد.

وی ادامه داد: حتی امروز، علی‌رغم تعلیق برخی مفاد برجام، برنامه هسته‌ای ایران همچنان تحت نظارت مداوم آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار دارد. در واقع، طبق اذعان خود آژانس، برنامه هسته‌ای ایران

یکی از دقیق‌ترین و گسترده‌ترین برنامه‌های تحت بازرسی در جهان است. هیچ کشور دیگری تاکنون چنین سطحی از نظارت و شفافیت را پذیرا نبوده است. با این حال، این شورا به بحثی کشانده شده است که فاقد هرگونه مبنای حقوقی یا فنی است.

نماینده ایران در سازمان ملل گفت: آنچه به‌ویژه مایه شگفتی و انزجار است، این واقعیت است که کشوری که این اتهامات را رهبری می‌کند—ایالات متحده—خود، اصلی‌ترین ناقض قطعنامه ۲۲۳۱ است. واشنگتن به‌صراحت و در اسناد رسمی خود اعلام کرده است که قصد دارد شورای امنیت را به ابزاری برای تشدید جنگ اقتصادی علیه ایران تبدیل کند. این سوءاستفاده خطرناک از این نهاد است. ما از تمامی اعضای مسئول شورا می‌خواهیم که این سوءاستفاده را مردود شمارد. شورای امنیت نباید به ابزاری در خدمت کسانی تبدیل شود که قطعنامه‌های آن را آشکارا نقض می‌کنند، اما از دیگران می‌خواهند که به آن‌ها پایبند باشند. قطعنامه ۲۲۳۱ باید دقیقاً طبق توافق اجرا شود و طبق مفاد متن آن، در موعد مقرر منقضی گردد.

وی در ادامه تصریح کرد: جمهوری اسلامی ایران همچنان به تعهدات خود ذیل پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای و توافقنامه جامع پادمان پایبند است. با این حال، ما قاطعانه سیاسی‌سازی مسائل فنی را رد می‌کنیم. برخی کشورها تلاش کرده‌اند تا با اعمال فشار بر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، این نهاد را به اتخاذ مواضع سیاسی وادار کنند، که این اقدامی غیرقابل قبول است. استقلال آژانس باید از هرگونه فشار و مداخله سیاسی مصون بماند.

ایروانی تأکید کرد: باید صریح و شفاف اعلام کنم، برنامه هسته‌ای ایران صلح‌آمیز بوده و صلح‌آمیز خواهد ماند. ما هیچ قصدی برای تغییر دکترین دفاعی خود نداریم. ایران هرگونه سلاح کشتار جمعی، از جمله سلاح‌های هسته‌ای را قاطعانه مردود می‌داند. این سلاح‌ها جنایتکارانه، غیرانسانی و تهدیدی واقعی برای امنیت جهانی هستند. با این حال، تعهد ایران به استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای، قاطع و غیرقابل تزلزل است. هیچ کشوری، صرف‌نظر از قدرت آن، نمی‌تواند ایران را از حق مسلم و غیرقابل انکار خود در بهره‌گیری صلح‌آمیز از فناوری هسته‌ای محروم کند.

نماینده ایران در سازمان ملل گفت: ایران همواره مذاکره و دیپلماسی را تنها مسیر معتبر برای حل و فصل مسائل مربوط به تحریم‌ها و موضوعات هسته‌ای دانسته و بر این اصل پایبند است. اما آنچه مایه تأسف است، تداوم اتکای برخی کشورها به تهدید، اجبار و فشار اقتصادی برای تسلیم کردن ایران است.

وی ادامه داد: در راستای تعهد ایران به دیپلماسی، جمهوری اسلامی ایران در حال مذاکره با سه کشور اروپایی است. دور چهارم این مذاکرات در تاریخ ۲۵ فوریه در ژنو برگزار شد. طرفین دیدگاه‌های خود را در خصوص موضوعات هسته‌ای و لغو تحریم‌ها تبادل کردند و بر تعهد خود به یافتن راه‌حلی دیپلماتیک تأکید ورزیدند. همچنین توافق شد که این گفت‌وگوها ادامه یابد. همزمان، ایران همچنان در مشورت و گفت‌وگوی مستمر با دیگر اعضای کلیدی برجام، یعنی روسیه و چین، قرار دارد. در همین راستا، نشست سه‌جانبه معاونان وزرای خارجه ایران، روسیه و چین قرار است در تاریخ ۱۴ مارس در پکن برگزار شود.

ایروانی گفت: ایران تحت فشار مذاکره نخواهد کرد. ایران در برابر تهدیدات تسلیم نخواهد شد. ایران هیچ‌گونه دیکته‌ای را نخواهد پذیرفت. هر تلاشی برای وادار کردن ایران به پذیرش توافقی ناعادلانه، محکوم به شکست است. دیپلماسی باید مبتنی بر احترام متقابل باشد، نه باج‌خواهی.

وی در پایان با تأکید بر اینکه مسئولیت کامل وضعیت کنونی، مستقیماً بر عهده کسانی است که برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ را نقض کردند، خاطرنشان کرد: اگر قرار است مسیری برای پیشرفت وجود داشته باشد، این مسیر باید با پاسخگویی آغاز شود، پاسخگویی کسانی که تعهدات خود را کنار گذاشتند، پاسخگویی کسانی که تحریم‌های غیرقانونی را برخلاف قطعنامه ۲۲۳۱ اعمال کردند و پاسخگویی کسانی که بارها دیپلماسی را تضعیف کرده‌اند. جمهوری اسلامی ایران به دفاع از حقوق خود ادامه خواهد داد. ما در برابر فشار و اجبار ایستادگی خواهیم کرد؛ و همچنان از این شورا مطالبه خواهیم کرد که به اصولی که برای حفاظت از آن‌ها تأسیس شده است، پایبند بماند.

خبرنگار: زهرا اصفری